

Zofia Myalska, Maria Tuchowska

Projekt lekcji wychowawczej dla II klasy gimnazjum z wykorzystaniem technik twórczego myślenia

Temat: Wzniosłość i prozaiczność w życiu.

- Cele:*
- uczeń wie, że w życiu są chwile wzniosłe i prozaiczne,
 - uczeń ma świadomość, że może kształtować swoje życie,
 - uczeń potrafi odróżnić wyjątkowość od codzienności.

Przebieg lekcji:

1. Powitanie w drzwiach klasy, kolorowa, przyjazna sala, muzyka wprowadzająca w nastrój refleksji. Na planszy tekst:

Życie nie składa się z ogólników- składa się z rzeczy pospolitych, błahych i konkretnych; (przeżywamy wszystko naraz: malutkie radości i wielkie dramaty, gotowanie, pranie, sprzątanie, między którymi płaczą się troski, miłości, umierania itd.) Ten „niski” plan ludzkiego istnienia jest dla literatury planem podstawowym.

Wiesław Myśliwski Cogito nr 15/99

2. Wyjaśnienie pojęć „wzniosłość i „prozaiczność”. Wypisanie ich na tablicy w formie asocjogramów.

3. Podanie celów lekcji – pokazanie prozaiczności i wzniosłości w życiu jako stale przeplatających się wątków, które możemy sami kształtować.

4. Przygotowanie uczniów do pracy – wyjaśnienie jaką pracę mają wykonać. Za chwilę otrzymają eksponaty, które powinni przyporządkować bądź to prozaiczności, bądź to wzniosłości życia. Mogą pracować indywidualnie (wtedy każdy uczeń powinien otrzymać jeden eksponat), albo w małych zespołach (wtedy eksponatów dla grupy może być kilka). Powinni zastanowić się nad uzasadnieniem decyzji o przyporządkowaniu danego przedmiotu.

5. Ćwiczenia:

Uczniowie otrzymują eksponaty do pracy. Mogą to być: zdjęcia przedstawiające np. rozdanie Oscarów, wartę przy Grobie Nieznanego Żołnierza, inaugurację roku akademickiego, papieża z dzieckiem, uroczystość I Komunii, Chrztu, Ślubu, zwycięzcę na podium lub w momencie odbierania nagrody; medal, opłatek z opaską świąteczną, pisanka, tomik poezji Mickiewicza, krawat, płyta CD z „Marszem weselnym” Mendhelsona, dyplom ukończenia uczelni; garnuszek, tyżka, fartuch kuchenny, gumowa rękawica, wałki do włosów, pieluszka, pusty portfel, witaminy, chleb, książka do matematyki, ścierka do kurzu, chusteczki higieniczna, mydło, szampon, płyn do mycia naczyń, szczoteczka do zębów, itd. Kolejne eksponaty powinny zostać omówione, skojarzenia zapisane do odpowiednich asocjogramów.

Następnie odczytujemy (można przygotować nagranie) tekst Zofii Myalskiej pt.: „Drugi wiersz o upadku Anioła światłości z pointą, albo gotowanie kolacji”. Przygotowując uczniów do słuchania prosimy o zwrócenie uwagi na przeplatające się motywy codzienności i wzniosłości. W trakcie słuchania wypisujemy niektóre (pogrubione w załączonym tekście) słowa.

Tekst wiersza:

**DRUGI WIERSZ
O UPADKU ANIOŁA ŚWIATŁOŚCI
Z POINTĄ
ALBO GOTOWANIE KOLACJI**

Kiedy Lucyfer
spadał z **obłoków**
na Ziemię
na próżno wołał
pomocy

Spod noża **mięsa** plastry
soczyste
Dyszel **Wielkiego Wozu**
za kruchy
i pękł

fasola dorodna
i pełna
Berenika podała swój
warkocz
za późno

kielbasa i boczek
pachnący
A **Mleczna Droga**
zbyt stroma
i **gwiazdy** jak kocie łby
cebula i czosnek
nożem wspak

Krzyk mew
i Boga śmiech
z obłoków
na Ziemię
i bruk

bazylia **tymianek**
estragon i chili
Zimno przenika
ciało **boskie**
choć boskie
to po ludzku nagie
śmietana i **sól**
poezji garść

I tylko Magdalena
z ciemnych uliczek
pelerynę swą oddała
i filizankę ciepłej
herbaty
na ból

talerz na stół
i **chleb**

A **Niebem** Wysokim
wciąż **Boga** śmiech
jak grzmot
i krzyk mew

Synku , jak Ci smakuje ?
Mamo , po prostu **poezja**.

Uczniowie otrzymują teksty wiersza, na tablicy zaznaczamy wspólnie kolorem czerwonym słowa kojarzące się z codziennością, a na zielono słowa kojarzące się ze wzniósłością. Słowo „poezja” powinno być zaznaczone dwoma kolorami. Następnie odczytujemy tylko lewą stronę wiersza (wzniosłe fragmenty), a potem prawą (codziennosc).

6. Prezentacja

Podsumowując pracę uczniowie powinni sami sformułować wnioski dotyczące obecności w życiu chwil wzniostych i prozaicznych, które przeplatają się ze sobą. Zwracając uwagę na słowo „poezja”, które znalazło się w obu asocjogramach, prowadzimy uczniów do sformułowania wniosku, że każdy sam decyduje ile jest w jego życiu prozaiczności, a ile wzniostosci. Może być prozaiczna wyjątkowość lub też wzniosta codzienność jeśli nauczymy się dostrzegać piękno.

7. Zakończenie

Zaproszenie uczniów do twórczości poetyckiej. Uczniowie próbują swoich sił kończąc w sposób poetycki refleksję:

Kwiat w rękę swoją biorę...

Na drzewo samotne patrzę...

Zmęczenie kiedy przychodzi...

Stoję w oknie...

Mijam ludzi...

Dłoń moją wyciągam...

Niebo nad głową widzę...

UWAGI: Lekcja ta może być dowolnie modelowana w zależności od poziomu pracy zespołu klasowego, liczebności grupy, zrealizowanej wcześniej tematyki. Scenariusz – po modyfikacjach - może być wykorzystany na lekcji wychowawczej, języka polskiego, katechezy lub etyki.

Autorki:

mgr Zofia Myalska pracuje w Szkole Podstawowej nr 37 w Tychach, jest nauczycielem kształcenia zintegrowanego.

mgr Maria Tuchowska pracuje w Gimnazjum nr 2 w Woli, jest nauczycielem katechetą.

*W ten dzień przedwiosenny- dzień taki jasny
gdy matka nas budzi świtanem
chórem śpiewają za oknem skowronki
bo dzwony zbudziły poranek*

*A niebo błękitem spada na głowę
i słońce olśniewa światłością
bo trawa zielona pachnie już wiosną
a bazyliki okryte miękkością*

Wyjmujesz z szafy najlepsze ubranie

*Dziewczynki wiążą kokardy niebieskie
sukienki dziewcząt unosi wiatr
kobiety wkładają pończochy cienkie
choć chłód poranny otula świat*

*Tak niecierpliwie do domu wracasz
gdzie stoły okryte obrusów bielą
święteczna baba pyszniła się lukrem
w zieleni owsa święconką się dzieli*

*i kawy matczynej zapach wciąż czujesz
jakby to wczoraj...*

*a Ty z bagażem
Ty posiwiarty
patrzysz do lustra
może już wiesz
możeś jest blisko
może już jutro odkryjesz*

*Wielkanoc przychodzi by radość dać ludziom
I nową nadzieję obudzić
Byś Zmartwychwstanie zrozumieć mógł wreszcie
I w pamięć uwierzyć wśród ludzi*

*Z okazji Świąt Wielkiej Nocy radości małych i dużych, słonecznej nadziei,
radości z odradzającego się życia oraz optymizmu w sercu
życzy Zofia Myalska*